

Trachocina

Wstęp narpisz

w sprawie badania środowiska.

Nazwa miejscowości: Strachocina.

Powiat: Jarok.

1. Badania wstępne. Ludność: Polacy

2. Zagadnienia antropologiczne.

Wrost średni, kolor włosów przeważnie jasny, oczy niebieskie.

3. Zagadnienia topograficzne. -

Miejscowości linij 1350 mieszkańców, narodo-
wości polskiej, przeważnie biednych. Ziemia
piaskowata, w innych miejscach mokra glina. -

4. Zagadnienie językowe, gwary. -

Ludność włada tylko językiem polskim. -

5. Kultura materialna

Ryż w tutajszym środowisku nie tawig, porówna-
nie ma praktyczniejszej rzeki, paledwie mały po-
toczek, który często wysycha. Najchętniej hodu-
ją, krowy, konie i kornie, i nierogaciznę. Lepiej
uprawiają: pszenicę, żyto, jęczmień, owses, proso,

przy pomocy narzędzi rolniczych pługa i brony.
Nadłóżnis następujący: Rano, ziemniaki z mle-
kiem śmietanką lub kwasem, w piwie z bar-
wczym pytykiem lub kwasem. W południe
kapusta, piecaki, placki z ziemniakami lub kłuski.
Wieczorem ziemniaki lub kupa ziemniakowa.

W niedzielę na obiad kawale pierogi
z kapustą lub ziemniakami. -

Ludność tylko przygodnie najmuje się ciocielka

kotudniętnem, stolarstwem, lacednarstwem.
 Stroje codzienne i swiateczne przewaznie ku
 powarce w miescie tak meskie jak i kobiece. Bu-
 dynki przewaznie drewniane, kryte stroma, znaj-
 duja sie polownie i kurne chaty, chociaz malo.
 Sprzet domowy: stol, krzesla, ławki, szafa na
 ubrania i na naczynie, łozko nakryte kapron.
 Na scianach obrazy Swietych przyozdobione
 kwiatami i frapierem. W niektórych domach
 znajdują się polownie dywaniki nad łozkiem.
 W chatach brak czystosci, a polowne choroby sa
 powodem nieodpowiednich stosunkow higienic-
 nych. Najwiecej smierza sie quercilia. -
 6. Kultura suchowa.

Pierwa jezaka niektórzy w parownice, które
 odbieraja mleko krowom. Pierwa nie po pachu-
 dzie stonica nie rozpina w domu wypiesc mleka,
 bo krowa mleko straci. Szukaja porady u wro-
 tek i w zachorow.
 W poczatkach choroby, chory leczy sie sam rozne-
 mi piotkami, gdy to nie pomaga, szuka pora-
 dy u bab, a gdy choroba jest juz smiertelna
 i pomoc czesto sprozniona, szuka porady
 u lekarza. Chorych postawia sie przewazi-
 nie samych sobie bez pialnej opieki w domu.
 Zdrowi udaja sie do pracy w polu. -

Najpospolitsze piata stosowane w chorobie
 sa: kwiat lipowy (kaszel), senturja i mieta (cho-
 roby klatkawe, brak apetytu).
 Basnie, podania, legendy, opowiesci:
 Piesni dopiszkowa.

Oj na strachocim polu, kyto sie wrodzilo
 Kryste bez kaku, az popatrzeć miło
 My je wirpem pxieli, powiazali w snopy
 Teraz scieroi sie biel i exermija kopy.

Ita dobro nasze w wianku dno's' przyrosim
A pania, dnieczke, o przyjecie prosim.

7. Obok nazwisk wzywaja przydomkow, na lexmie
od miejsca gdzie dom stoi n. p. Cecula z ginki,
Szymanski z grobli, albo ten przydomki n. p.
Galant choroba, Radwaniski kocur, Galant
potec, Galant wroix, Galant krowski i. t. p.
Jest w Strachocinie: Kato kobiet, Lwianek
starelecki meski i zeniski; Kato Miodniczy pol-
monej, Strasi poparna, Kato Polwice, Kasa
Stefenyka. -

Strachocina 1 czerwca 1936.

Ciąg dalszy kwestionariusza w sprawie badania środowiska.

Parwa miejscowości: - Strachocina

1. Wymienić znajdujące się w niej rabytki sztuki malarskiej, architektury jak stare kościoły, kaplice, cerkwie, dwory, ramiuki wędrujące pauny, budynki mieszkalne, rabytkowe. —
2. Bogactwo naturalne danej miejscowości jak: źródła mineralne (podać pH), kopalnie probła dy Rudy, wartościowe mineraly i t. d. W każdym wypadku podać przybliżoną ilość, czy są możliwości eksploatacji: Znajduje się kopalnia ropy piętnej, względnie gazy ziemne w dwóch miejscach.
3. Parwy organizacji społeczno - oświatowych działających w tamtejszym środowisku według stanu z dnia 1 stycznia 1938.
Organizacje istnieją: Związek Strzelecki: Prezes Radwanicki Jan. Ref. Wych. Ob. Serwa Karimowa Komendant, Wroniak Karimowa. Jest 25 osób — Związek Młoda. Wrejsk: 40 osób. Prezes: Dubid Padeux. — Koło Gospodyń Wrejsk: 18 osób, prezes: Kucharska Zofia. Organizacje powyższe prosperują dobrze. —
4. Słowo i nazwa środowiska kulturalnych takich jak domy ludowe publiczne, Proswity, Czytelnie Kaczkowskiego, chóry, teatry ludowe, orkiestry lub inne zespoły. —
Dom ludowy niema. Jest zespół drama

tyermy i chóralny na 4 głosy. Dyrygent Wiktor Ta-
deusz. Rozwijają się pomysły.

5. Organizacje gospodarcze jak współdzielnie,
kasa polowa, kooperatywy, kasy Stefanyha,
kasy przywrhove -
Istnieje sklep Kotha Polowanego, kasa Stefa-
ha. Prosperują dobrze.

6. Czytelnictwo ludności.

Czytelnictwo ludności odbywa się tylko w mie-
scach piwowary i to niemała część ko-
wajeta w bibliotece wędrowny T. J. L.

Pracują czytelnicy praca ludności piwo-
warskich: Flor. Głos gospodyń dwi-
skich, Rowiny.

7. Stan dróg danej miejscowości.

Drugi w lichym stanie, odległość do najbli-
szego miasta powiatowego 12 km - do poczty
4 km - do kociata 2 km.

8. Rozwój i moliwość danej miejscowości
pod względem turystycznym. Zarówno
nie ludności pod tym względem i nastawie
nie.

Miejscowość tutaj na drodze wypro-
szone nie ma się, gdyż jest więcej
miejscowości malarskiej.

Protokół

Z konferencji i wizji loaklnej odbytej w Strachocinie powiat Sanok
 W związku z doniesieniem o istnieniu stanowiska przedhistorycznego
 na terenie kopalni.

W dniu 13.XII.51 komisja w składzie : ~~Dyrektor~~ Inż. Horszowski Adam
 z ramienia Sanockiego Kop.Naft., Dyrektor Stefański Stefan,
 z ramienia Państwowego Muzeum w Sanoku i Doktor Andrzej Żaki,
 z ramienia Ministerstwa Kultury i Sztuki,

po przybyciu na miejsce, zebraniu informacji od miejscowej ludności
 oraz dokonaniu częściowych oględzin terenu, stwierdziła co następuje:

1. Doniesienie o istnieniu grodziska wczesno-dziejowego na terenie kopalni Strachocina nie zostało narazie potwierdzone przez wstępne badania rozpoznawcze i dane z tradycji ludowej.
2. Stwierdzono natomiast istnienie trzech punktów, których nazwy (Mogiła i Kopce) kł nasuwają przypuszczenie iż mamy tu do czynienia ze stanowiskami wczesno-średniowiecznymi.

W rezultacie po rozpatrzeniu sprawy, komisja uznała że nie zachodzi
 potrzeba roztoczenia opieki konserwatorskiej na terenach objętych z
 zarządem kopalni Strachocina poza dwoma wzgórzami o nazwie Mogiła,
 które winny być w przyszłości dokładniej zbadane pod względem arche-
 ologicznym celem powzięcia odpowiednich decyzji na tury konserwatorskiej

Na tem protokół zakończono i podpisano

Adam Horszowski
Stefan Stefański
Andrzej Żaki